Kako realizovati sve funkcionalnosti?

1. Registracija korisnika

Korisnik može da otvori svoj račun na način da popuni obrazac sa podacima: (naziv, e-mail, broj telefona, datum rođenja, šifra) i bira pri tome da li će njegov račun biti korišten u svrhu prodaje (prodavač) ili kupovine (kupac). Nakon unosa podataka, klijent bira opciju NapraviProfil pri čemu se vrši validacija (račun sa istim podacima ne smije već postojati, šifra mora biti validna (određeni broj karaktera..) i sl), te ako su podaci validni poziva se metoda DodajKorisnika, koja dodaje novog korisnika u bazu podataka.

Dakle, postojat će apstraktna bazna klasa Korisnik čiji će atributi biti podaci o tom korisniku:

String naziv,

String OpisProfila,

String e-mail,

String broj telefona,

Datum datumRođenja,

decimal Recenzija,

String šifra

METODE: get, set, DodajKorisnika, IzbrisiKorisnika, IzmijeniProfil (kasnije navedene detaljne metode), PromijeniRecenziju...

Ovdje je ispoštovan <u>SRP</u> (Single Responsibility Principe: Svaka klasa treba imati samo jednu ulogu; on, dakle, zahtijeva da svaka klasa ima samo jednu odgovornost, odnosno da klasa vrši samo jedan tip akcija kako ne bi ovisila o prevelikom broju konkretnih implementacija), što se odnosi na to da je ova klasa zadužena samo za funkcionalnosti vezane za profil korisnika, dakle ispunjava zahtjeve SRP da klasa treba imati samo jednu ulogu.

Također, klasa je otvorena za nadogradnje, ali zatvorena za modifikacije, čime je ispunjen <u>OCP</u> (Open/Closed Principle: Klasa treba biti otvorena za nadogradnje, ali zatvorena za modifikacije): Moguće je da potrebe korisnika budu zahtijevale nove nadogradnje (da se dodaju još neke metode ili atributi prema potrebama Korisnika), ali ove već postojeće metode i atribute klase, nakon što se ispravno implementiraju, neće trebati mijenjati, jer predstavljaju osnovne funkcionalnosti.

Iz ove klase Korisnik će biti naslijeđene klase Kupac i Prodavač (<u>veza između klasa: Generalizacija označava da neka klasa nasljeđuje drugu klasu</u>).

Ovdje se može primjetiti i da je ispoštovan <u>LSP</u> (Liskov Substitution Principle: Svaka osnovna klasa treba biti zamjenjiva svim svojim podtipovima bez da to utječe na ispravnost rada programa), zbog toga što je bazna klasa definisana kao apstraktna, tako da će se, u suštini, uvijek "zamjenjivati" klasama Kupac i Prodavač.

Također, može se primjetiti da je ispoštovan i <u>DIP</u> (Dependency Inversion Principle: Sistem klasa i njegovo funkcionisanje treba ovisiti o apstrakcijama, a ne o konkretnim implementacijama), tj. Ovaj

princip zahtijeva da pri nasljeđivanju od strane više klasa bazna klasa uvijek bude apstraktna. Razlog za ovo je što je teško koordinisati veliki broj naslijeđenih klasa i konkretnu baznu klasu ukoliko ista nije apstraktna, a da pritom kod bude čitak i jednostavan za razumijevanje. Mi smo to upravo postigli definisanjem bazne klase Korisnik apstraktnom, nakon što smo odlučili da će iz nje biti naslijeđeno više klasa (Kupac i Prodavač).

Klasa Kupac (i kasnije klasa Gost) će implementirati interfejs PregledProizvoda(*) sa metodama: PogledajOpisProizvoda, PogledajCijenu, PogledajDetalje, KupiProizvod... (veza Realizacija: se odnosi na korištenje operacija interfejsa od strane neke klase).

Ovdje je ispoštovan <u>ISP</u> (Interface Segregation Principle: Bolje je imati više specifičnih interfejsa, nego jedan generalizovani). Ovaj princip zahtijeva da i svi interfejsi zadovoljavaju princip S, odnosno da svaki interfejs obavlja samo jednu vrstu akcija, a ovaj interfejs zadužen je samo za akcije vezane za pregled proizvoda, što eventualno uključuje i akciju kupovine proizvoda, ali su sve akcije vezane za jednu klasu (klasu Proizvod).

Dakle, možemo zaključiti da je ovdje ispunjeno svih 5 SOLID principa.

Prijava korisnika

Prijava korisnika će se realizovati unosom e-maila i šifre, pri čemu je potrebno da se izvrši validacija unesenih podataka. To zahtijeva metodu ProvjeriPodatke za vec postojećeg korisnika.

Ukoliko su podaci validni, korisnik pristupa svom korisničkom računu.

Ukoliko podaci nisu validni, korisniku se šalje poruka o neuspješnoj prijavi na račun i zahtjev da ponovo unese podatke (Vjerovatno će biti realizovano bacanjem izuzetka prilikom neuspješne prijave, tako da korisnik može ponovo unositi podatke sve dok Prijava ne bude uspješna).

2. Dodavanje novih artikala u ponudu prodavača

Ovo nas već dovodi do procesa prodaje proizvoda, to znači da će postojati klasa Proizvod, sa sljedećim atributima:

Klasa: Proizvod

Atributi:

String naziv,

Statistika Statistika Prodaje (<u>Veza između klase Proizvod i klase Statistika</u>: <u>Asocijacija -> Agregacija</u>, koja označava da ukoliko se klasa koja posjeduje atribut druge klase obriše, druga klasa i dalje može nezavisno postojati -> ima smisla da neki proizvod idalje nezavisno postoji, iako se njegova statistika obriše),

String opisProizvoda,

Int IDProizvoda,

String kategorija,

Decimal cijena,

Int kolicina,

List<String> kljucneRijeci

Metode: get, set, DodajProizvod, IzbrisiProizvod, IzmijeniProizvod -> DodajKljucnuRijec, PromijeniCijenu,

PromijeniOpisProizvoda, DefinirajMinimalnuKolicinuZaliha, DodajAkcijuNaCijenu...

Očito je da će metodom IzmijeniProizvod, tj. metodama DodajKljucnuRijec, PromijeniCijenu,

PromijeniOpisProizvoda, DefinirajMinimalnuKolicinuZaliha, DodajAkcijuNaCijenu.. biti realizovana i funkcionalnost Modifikacija ponuđenih artikala, koju će moći obaviti isključivo prodavač u čijoj se ponudi nalazi taj proizvod.

Ovdje je ispunjen <u>SRP SOLID</u> princip, jer klasa Proizvod ima samo jednu odgovornost, vezanu za eventualne promjene proizvoda.

Također je ispunjen <u>OCP</u> Princip, jer su moguće nadogradnje klase, ali su trenutno navedene metode i atributi dovoljni da bi se pokrile osnovne funkcionalnosti, koje neće trebati modificirati.

(*) interfejs PregledProizvoda (jer će ga različite nepovezane klase implementirati: klasa Kupac i klasa Gost): PogledajOpisProizvoda, PogledajCijenu, PogledajDetalje, KupiProizvod...

Ovdje je ispunjen ISP Princip.

Ovaj interfejs je osmišljen zato što se nudi mogućnost da se artikli pregledaju i ako je neko pristupio kao gost, a ne samo kao već prijavljeni kupac. Tada takav klijent ima mogućnost da pretražuje artikle i vidi njihove cijene, opise i detalje, ali nema opciju naručivanja (kupovine).

Zbog toga će vjerovatno postojati neka apstraktna klasa Gost (jer Klasa koja djelimično implementira interfejs mora biti apstraktna i mora sadržavati apstraktnu deklaraciju za svaki ne implementirani član interfejsa), koja će djelimično implementirati interfejs PregledProizvoda (PogledajOpisProizvoda, PogledajCijenu, PogledajDetalje), bez metode KupiProizvod.

(<u>veza Realizacija između Gost i interfejsa PregledProizvoda</u>: se odnosi na korištenje operacija interfejsa od strane neke klase).

3. Pretraživanje artikala

Bit će omogućeno pretraživanje proizvoda prema kategorijama i prema ključnoj riječi.

Već je objašnjeno na koji način će biti realizovana klasa Proizvod.

Ukoliko Korisnik odabere pretraživanje proizvoda po kategorijama, nakon što odabere kategoriju, svi proizvodi čiji atribut *kategorija* ima odabranu vrijednost, bit će prikazani korisniku. To će biti realizovano pomoću metode PretražiPoKategoriji.

Ukoliko korisnik bude pretraživao proizvode pomoću ključne riječi, onda će nakon unosa te ključne riječi,

biti izlistani svi proizvodi, čija je jedna od ključnih riječi u kljucneRijeci unesena riječ (pretražiti list<string> kljucneRijeci da li sadrži unesenu ključnu riječ); metoda: bool PretražiKljučnuRiječ (string ključna) – te u zavisnosti od toga da li je unesena ključna riječ pronađena u ključneRijeci metoda će vratiti true/false. Korisniku se prikazuje svaki proizvod za koji ova metoda vrati true.

4. Kupovina artikala

Postojat će klasa Narudžba, te ukoliko nakon obavljene pretrage artikala, kupac odluči da naruči neki od njih, instancira se novi objekat tipa Narudžba:

Atributi:

Int IDNarudžbe,

Kupac Naručilac, (<u>Veza između Kupac i Narudžba: Asocijacija -> Kompozicija</u>, koja označava da ukoliko se klasa koja posjeduje atribut druge klase obriše, druga klasa ne može nezavisno postojati -> nema smisla da postoji Narudžba ako se izbriše njen Naručilac).

List<Proizvod>naruceniProizvodi, (veza Asocijacija između klasa Narudžba i Proizvod -> podvrsta: Kompozicija, koja označava da ukoliko se klasa koja posjeduje atribut druge klase obriše, druga klasa ne može nezavisno postojati -> ukoliko se izbrišu svi proizvodi koji se nalaze u listi za narudžbu, nema smisla da idalje postoji narudžba, ako se izbrišu svi proizvodi koji čine narudžbu).

Decimal cijenaNarudzbe,

Bool vrstaPlacanja,

Datum datumNaručivanja,

Datum rokDostave,

String statusNarudžbe,

String Napomene,

Metode: get, set, PopuniNarudžbu, PotvrdiNarudžbu, IspostaviRačun, OtkažiNarudžbu, OdobriNarudžbu, OdbijNarudžbu, PošaljiNaDostavu, PošaljiUArhivu.

U zavisnosti od vrijednosti atributa vrstaPlacanja klase Narudžba poziva se jedna od metoda: NaplatiPrekoKartice ili NaplatiPrilikomDostave.

Ovdje su ispunjeni sljedeći SOLID principi:

SRP (ova klasa ima samo jednu odgovornost vezanu za realizaciju narudžbe proizvoda), OCP (otvorena je za eventualne nadogradnje, a zatvorena za modifikacije);

5. Plaćanje narudžbe

Ako je izabrani način plaćanje karticom, bit će pozvana metoda NaplatiPrekoKartice, koja će račun za narudžbu proslijediti vanjskom sistemu za autorizaciju kartica. S druge strane, ako bude odabrano

plaćanje prilikom dostave, bit će pozvana metodaNaplatiPrilikomDostave, koja će izmijeniti atribut Napomena tako što će staviti napomenu da je potrebno izvršiti naplatu prilikom dostave naružbe.

6. Praćenje naručenog artikla

Zamišljeno je da kupac ima mogućnost da prati putanju dostave svoje naružbe. To jeste, kupac će moći pratiti kada je njegova narudžba stigla u sistem za dostavu, pri čemu će se status narudžbe mijenjati (Naručeno->UprocesuDostave->Dostavljeno).

Ukoliko status narudžbe ne poprimi vrijednost Dostavljeno do trenutka rokDostave, kupac ima pravo na reklamaciju. U svakom slučaju, kupac nakon isteka rokDostave zaprima poruku, da uradi recenziju profila prodavača od kojeg je naručio proizvod. Isto tako, prodavač, nakon isteka tog istog roka zaprima poruku da obavi recenziju profila Kupca (poziva se metoda PromijeniRecenziju klase Korisnik).

Kada kupac zaprimi narudžbu, to jeste narudžba poprimi status Dosavljeno, ona odlazi u historiju kupovine profila kupca.

7. Pružanje informacija i pomoći klijentima

Ova funkcionalno treba samo da ostvari mogućnost klijentima da jasno imaju uvid u svoja prava (kao kupci ili prodavači).

8. Upravljanje korisničkim računom (Modifikacija računa)

Ova funkcionalnost će biti realizovana preko metoda klasa Kupac i Prodavač: IzmijeniProfil: PromijeniSifru, PromijeniNaziv, PromijeniEmail, PromijeniOpisProfila

9. Upravljanje prodajom

Prodavaču se nudi mogućnost da dodaje nove proizvode na svoj prodajni profil (DodajProizvod), da uklanja proizvod (met. IzbrisiProizvod), da mijenja cijene ponuđenih artikala(PromijeniCijenu), mijenja opise artikala(PromijeniOpisProizvoda), definira minimalnu dozvoljenu količinu zaliha artikla(DefinirajMinimalnuKolicinu), te da nudi posebne ponude proizvoda (akcije) (DodajAkcijuNaCijenu). Također, upravljanje prodajom podrazumijeva i statističko praćenje prodaje i potražnje za proizvodima (preko metoda klase Statistika: DajStatistiku, DajStatistikuMjeseca, DajstatistikuGodine i sl.. koje će na osnovu podataka o prodaji nekog prodajnog profila (na osnovu statistike za svaki proizvod na profilu) računati ovakve statističke podatke).

Klasa: Statistika

Atributi:

Int UkupnoProdanihProizvoda,

Int ProdanoOvajMjesec,

Int ProdanoOveGodine,

Metode: DajStatistikuMjeseca, DajStatistikuGodine, DajUkupnuStatistiku i sl..

Ovdje su ispunjeni sljedeći SOLID principi:

SRP (Klasa Statistika ima samo jednu odgovornost – zadužena je isključivo za statističke proračune prodaje nego prodajnog profila),

OCP (otvorena je za eventualne nadogradnje, ukoliko se ukaže potreba za nekim novim funkcionalnostima vezanim za statistiku, npr. Da se doda metoda koja preračunava dnevnu statistiku prodaje, koja istražuje kada je najveća potražnja za određenim proizvodima, i sl...), ali su osnovne metode i atributi dovoljni da bi pokrili osnovne funkcionalnosti, koje neće trebati modifikovati.